

Официален вестник

на Европейския съюз

C 193

Издание
на български език

Информация и известия

Година 59

31 май 2016 г.

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Парламентарна асамблея Евронест

2016/C 193/01	Резолюция на Парламентарната асамблея Евронест относно общите позиции и опасения на държавите — членки на ЕС, и на държавите — партньори от Източна Европа, във връзка с външната политика и външните заплахи за тяхната сигурност	1
2016/C 193/02	Резолюция на Парламентарната асамблея Евронест относно многогодишните финансови перспективи на ЕС и тяхното въздействие върху икономическото сътрудничество между страните от Източното партньорство	10
2016/C 193/03	Резолюция на Парламентарната асамблея Евронест относно развитието на политики по отношение на неконвенционалния газ и потенциалното въздействие върху енергийните пазари в ЕС и източно-европейските държави партньори	13
2016/C 193/04	Резолюция на Парламентарната асамблея Евронест относно взаимното признаване на професионалните квалификации, професионалния опит и университетските дипломи в рамките на процеса от Болоня	17
2016/C 193/05	Резолюция на Парламентарната асамблея Евронест относно случая Надя Савченко	23

BG

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

ПАРЛАМЕНТАРНА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ

РЕЗОЛЮЦИЯ ⁽¹⁾

на Парламентарната асамблея Евронест относно общите позиции и опасения на държавите — членки на ЕС, и на държавите — партньори от Източна Европа, във връзка с външната политика и външните заплахи за тяхната сигурност

(2016/C 193/01)

ПАРЛАМЕНТАРНАТА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ,

- като взе предвид учредителния акт на Парламентарната асамблея ЕВРОНЕСТ от 3 май 2011 г.,
 - като взе предвид съвместната декларация от срещата на високо равнище на Източното партньорство в Рига от 21 — 22 май 2015 г.,
 - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 9 юли 2015 г. относно прегледа на европейската политика за съседство ⁽²⁾,
 - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 9 юли 2015 г. относно Европейската програма за сигурност ⁽³⁾,
 - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 11 юни 2015 г. относно стратегическото военно положение в Черноморския басейн след незаконното анексиране на Крим от Русия ⁽⁴⁾;
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 28 април 2015 г. относно Европейската програма за сигурност (СОМ(2015) 185),
- А. като има предвид, че международната обстановка по отношение на сигурността в Европа се промени драстично през последните години с оглед на значителното нарастване на безредиците в световен план и възникването на нови регионални и местни конфликти в Близкия изток, Северна Африка и Източна Европа; като има предвид, че продължаването на тези конфликти, както и на нарушаването на правата на човека в регионите, в които се водят военни действия, доведоха до безпрецедентно придвижване на хора, търсещи закрила в съседните държави и в държавите — членки на ЕС;
- Б. като има предвид, че в съответствие с член 21 от Договора за Европейския съюз ЕС е поел ангажимент за ефективно многостранно сътрудничество като модел на световно управление; като има предвид, че Организацията на обединените нации осигурява уникален междуправителствен форум, в чиито рамки държавите членки могат да разискват и да предприемат съвместни действия по глобални въпроси като мира и сигурността, правата на човека, предотвратяването на конфликти, разоръжаването и тероризма; като има предвид, че ЕС и неговите държави членки се включиха конструктивно в рамките на ООН и на други международни форуми, заедно с партньорите и единомислещите държави, за да формулират отговори на въпросите от глобално и регионално значение и от областта на международното право;

⁽¹⁾ Приета на 22 март 2016 г. в Брюксел, Белгия.

⁽²⁾ Приети текстове, P8_TA-PROV(2015)0272.

⁽³⁾ Приети текстове, P8_TA-PROV(2015)0269.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P8_TA(2015)0232.

- В. като има предвид, че европейската политика за съседство (ЕПС) беше създадена с цел укрепване на партньорствата на Европейския съюз със съседните държави, за да се изгради пространство на споделено зачитане на демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава, стабилност, сигурност и просперитет;
- Г. като има предвид, че Венецианската комисия на Съвета на Европа разполага с опит и експертни знания в областта на конституционното право;
- Д. като има предвид, че Източното партньорство се основава на ангажименти за спазване на принципите на международното право и основните ценности, включително демокрацията, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека и основните свободи;
- Е. като има предвид, че, когато подписаха двустранни споразумения за асоцииране с ЕС, Грузия, Молдова и Украйна се ангажираха, заедно с ЕС, да насърчават, опазват и укрепват мира и стабилността в регионален и международен план като една от целите на политическото асоцииране;
- Ж. като има предвид, че, както се подчертава в представения от Комисията четвърти и окончателен доклад до Европейския парламент и Съвета за напредъка относно изпълнението от страна на Грузия на плана за действие за либерализиране на визовия режим, приет на 18 декември 2015 г., от юни 2012 г., когато започна диалогът за либерализиране на визовия режим между ЕС и Грузия, Грузия е предприела всички поискани реформи, които са необходими, за да се гарантира ефективно и трайно постигане на всички референтни показатели, определени в четирите тематични области на втория етап от плана за действие за либерализиране на визовия режим; като има предвид, че в съответствие с посочения план за действие Грузия извърши поредица от законодателни и институционални реформи в следните области: сигурност на документите, управление на границите, управление на миграцията и предоставяне на убежище, обществен ред и сигурност (борба с организираната престъпност, корупцията, трафика, изпирането на пари и наркотиците; сътрудничество в областта на правосъдието и правоприлагането; защита на личните данни; както и защита на правата на човека, включително правата на малцинствата);
- З. като има предвид, че на 18 декември 2015 г. Комисията публикува своя шести и последен доклад за напредъка относно изпълнението от страна на Украйна на плана за действие за либерализиране на визовия режим;
- И. като има предвид, че на 7 декември 2015 г. ЕС и Армения започнаха преговори на високо равнище с цел постигане на ново, всеобхватно рамково споразумение, което ще обхваща политическото, икономическото и секторното сътрудничество;
- Й. като има предвид, че, както се подчертава в съвместната декларация от срещата на върха на Източното партньорство от 21 — 22 май 2015 г., актовете на агресия от страна на Русия срещу Украйна и Грузия показваха, че основополагащите принципи на суверенитет и териториална цялост, при наличие на международно признати граници, не могат да се приемат за дадени в 21-ви век;
- К. като има предвид, че притокът на оръжия, боеприпаси и бойци терористи от Русия в териториите, контролирани от незаконните въоръжени групи в Украйна, доведе до голям брой жертви, повече от два милиона вътрешно разселени лица и бежанци, както и продължаваща хуманитарна криза;
- Л. като има предвид, че Русия продължава да окупира грузинските региони Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия и предприе допълнителни стъпки за постигане на фактическото им анексиране, в нарушение на основните норми и принципи на международното право; като има предвид, че са извършени етническо прочистване и принудителни демографски промени в зоните, които на практика са под контрола на окупационните сили, носещи отговорността за нарушаването на правата на човека в тези области, включително нарушения на правата, свързани със свободното движение, контактите между хората и образованието на роден език;
- М. като има предвид, че временната окупация на Автономната република Крим и на град Севастопол от Русия, както и военната агресия от страна на Русия в украинския регион Донбас, доведоха до значителни нарушения на правата на човека и на основните свободи в окупираните територии;
- Н. като има предвид, че Русия и Европейският съюз си наложиха взаимно търговско ембарго; като има предвид, че Русия, без каквото и да било правно основание, приложи произволни мерки, които нарушават общовалидни стандарти и са лишени от прозрачност, за да включи в „черен списък“ някои европейски политици, като им отказва влизане на руска територия;
- О. като има предвид, че конфликтите на териториите на държавите — партньори от Източна Европа, прави съответните държави по-уязвими за политическа дестабилизация и сериозно застрашава тяхното икономическо и социално положение; като има предвид освен това, че тези засегнати от конфликти области на и около европейския континент представляват сериозна заплаха за сигурността на ЕС и на неговите партньори;

- П. като има предвид, че Северна Африка и Близкият изток са разтърсвани от безредици, насилие и гражданска война; като има предвид, че бедността, недостигът на ресурси, последиците, свързани с изменението на климата, нарушаването на правата на човека и икономическата стагнация излагат на силен натиск населението в много части на африканския континент и в Близкия изток, и по-специално малцинствата като християни и язиди, като ги принуждават да избягат от домовете си;
- Р. като има предвид, че през септември 2014 г. беше създадена широка международна коалиция с цел разгром на терористичната организация, наричаща себе си „Ислямска държава в Ирак и Леванта“ (ИДИЛ/Даиш);
- С. като има предвид, че държавите партньори започнаха сътрудничество с ЕС в областта на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), в частност по отношение на подкрепата по линия на ОПСО за реформите в сектора на сигурността (РСС) в държавите партньори;
- Т. като има предвид, че Украйна (през 2005 г.) и Грузия и Молдова (през 2012 г.) сключиха рамкови споразумения с ЕС за участие в ръководените от ЕС операции за управление на кризи; като има предвид, че през 2014 г. Украйна взе участие в дейността на бойните групи на ЕС и се включи с фрегата в рамките на военноморските сили на ЕС (EU NAVFOR) Сомалия — операция „Аталанта“, а също така — през 2014 г. — Молдова и Грузия участваха за пръв път в ръководени от ЕС мисии по линия на ОПСО, и по-специално в мисията на ЕС за обучение (EUTM) в Мали и във военната операция на ЕС в Централноафриканската република (EUFOR RCA);
- У. като има предвид, че държавите — членки на ЕС, както и всички държави партньори са страни по многостранни договори за разоръжаване, свързани с оръжията за масово унищожение, например Договора за неразпространение на ядреното оръжие, Договора за всеобхватна забрана на ядрените опити, както и конвенциите относно биологичните и химическите оръжия; като има предвид, че 17 държави — членки на ЕС, както и всички държави партньори, също така са страни по изменения Договор за конвенционалните въоръжени сили в Европа;
- Ф. като има предвид, че Европейската програма за сигурност за периода 2015 — 2020 г., предложена от Комисията, определя три приоритета, а именно борба срещу тероризма и предотвратяване на радикализацията, пресичане на организираната престъпност и борба срещу киберпрестъпността;
- Х. като има предвид, че някои държави — членки на ЕС, партньорски и съседни държави бяха изправени пред външна агресия, терористични нападения, трансгранична организирана престъпност и киберпрестъпност, които в някои от тези държави са свързани с използващ насилие политически екстремизъм и религиозен радикализъм; като има предвид, че ИДИЛ/Даиш финансира нападения на територията на държави — членки на ЕС;
- Ц. като има предвид, че ЕС и САЩ започнаха преговори по сключване на ново търговско споразумение, а именно Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ);
- Ч. като има предвид, че задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия между ЕС и Украйна влезе в сила на 1 януари 2016 г.; като има предвид, че след това Русия наложи икономически санкции на Украйна, включващи ограничения за транзита на стоки между Украйна и Централна Азия през Русия;
- Ш. като има предвид, че повечето държави — членки на ЕС, и партньорски държави зависят от външни доставки на енергия, като достъпът до енергия играе ключова роля в определянето на геополитическата ситуация в Европа; като има предвид, че енергийните политики на ЕС и партньорските му държави не трябва да застрашават основните ценности на Източното партньорство или последователността на съответните им външни политики;
- Щ. като има предвид, че САЩ, Иран, Русия и други фактори участват пряко или косвено в регионалните конфликти в Сирия и Ирак, и следователно биха моли да допринесат за намирането на политически решения за прекратяването им;
- АА. като има предвид, че продължаващата нестабилност и ескалиращото насилие в Либия представляват огромен риск за сигурността на Европа като цяло;
- ББ. като има предвид, че на срещата между Иран, ЕС, Франция, Германия, Обединеното кралство, Китай, Русия и САЩ (ЕС 3 + 3), състояла се във Виена на 14 юли 2015 г., беше постигнато споразумение по иранския ядрен въпрос, което позволи постепенната отмяна на санкциите на Съвета за сигурност на ООН, както и на многостранните и националните санкции, произтичащи от ядрената програма на Иран;
1. припомня, че Източното партньорство беше основано върху споделен ангажимент за зачитане на общи ценности, включващи демокрацията, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека и принципите на международното право и основните свободи, както и стабилността, сигурността и просперитета на ЕС, на държавите партньори от Източното партньорство и на целия европейски континент; подчертава отговорността на всяка държава от Източното партньорство за гарантиране на въвеждането и изпълнението на процес на солидни реформи и за борба срещу механизмите на корупция; подчертава подкрепящата роля на ЕС в това отношение;

2. отбелязва, че резултатът от прегледа на ЕПС ще послужи като основа за сериозни разисквания през 2016 г. относно начина, по който в случаите на трима партньори от Източното партньорство със споразумения за асоцииране може на практика да бъде приложен диференциран подход;
3. споделя становището, че ЕС и неговите партньорски държави са изправени пред множество едновременни предизвикателства за сигурността, като естеството им е все по-сложно в контекст, чиито характеристики са глобализирана икономика, изменение на климата, международна мобилност, цифровизация, демографски промени и миграция, както и заплахи, създавани както от традиционните държавни фактори, така и от недържавни организации, подкрепящи тероризма или международната престъпност;
4. призовава ЕС и неговите партньорски държави да изградят по-тесни политически отношения и да се опитат да сближат съответните си външни политики и да повишат тяхната съгласуваност, така че да посрещнат общите предизвикателства и да гарантират сигурността си; подчертава, че следва да се отдели приоритетно внимание на съвместните усилия за възстановяване на европейската сигурност в съответствие с международното право; подчертава, че европейската сигурност трябва да се основава на демократични принципи, на принципите на правната държава, основните ценности, зачитането на правата на човека, защитата на малцинствата, суверенитета, независимостта и неприкосновеността на границите;
5. припомня, че възобновяването на диалога с гражданското общество е ключов елемент за осигуряването на широка подкрепа за реформите в областта на правоприлагането;
6. отхвърля перспективата за ново разделение на европейския континент на сфери на влияние на великите сили, както беше подтекстът на политиките и действията на Русия; потвърждава принципа на суверенното право на всяка държава да определя свободно и демократично външната си политика, политиката си в областта на сигурността и военните си съюзи; подчертава, че в съответствие с принципите, установени в член 1 от Заключителния акт от Хелзинки от 1975 г., всяка държава в Европа има право да избира сама дали да се присъедини към даден съюстен договор, в това число учредителния договор за НАТО;
7. счита, че демократичното управление на ООН следва да бъде укрепено; за тази цел призовава държавите — членки на ООН, да реформират Съвета за сигурност на ООН, така че той да отразява по-добре новите световни реалности, и да увеличат ефикасността на Съвета за сигурност на ООН;
8. оценява рамката на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) като приобщаващ форум на диалог по въпросите на сигурността и разрешаването на конфликти; призовава за съживяване на ОССЕ и за съответстваща политическа и финансова подкрепа; подчертава значението на по-нататъшното сътрудничество в рамките на ЕС, неговите държави членки, източноевропейските партньорски държави, ООН и ОССЕ и за съвместни усилия при уреждането на ситуации на кризи и намирането на мирни решения на конфликтите в Европа; все пак изразява съжаление, че не беше постигнат съществена напредък по отношение на намирането на мирни решения и цялостното уреждане на така наречените замразени конфликти, засягащи повечето източноевропейски партньорски държави, и призовава за по-ефективни и ориентирани към резултатите действия;
9. отбелязва, че решаването на проблема с бежанците, разселените лица и миграционните потоци изисква общ и всеобхватен подход по отношение на външната и миграционната политика, който да включва развитие, превенция и уреждане на конфликти, управление на кризи, разпределяне на отговорности, хуманитарна помощ и споделени усилия за облекчаване на тежестта; подчертава належащата необходимост ЕС да си сътрудничи със съседните държави, ако желае ефективно да управлява бежанската криза, като същевременно защитава постиженията на европейската интеграция в областта на свободното движение на хора; подчертава освен това необходимостта от разработване на специални процедури за ранна идентификация, регистрация и документиране на непридружени или разделени, вътрешно разселени деца и други уязвими групи и за гарантирането на достъпа им до подпомагане и услуги;
10. подчертава, че свободната и устойчива международна търговия е двигател за растежа; следователно подчертава значението на развиването на свободни и справедливи търговски отношения и на насърчаването на чуждестранните инвестиции между ЕС и неговите източноевропейски партньорски държави, с цел да се допринесе за политическото сближаване и икономическата интеграция;
11. настоятелно призовава партньорските държави да прилагат реформите, гарантиращи независимостта на съдебната система; в допълнение настоятелно призовава партньорските държави да предотвратяват ситуации, в които политическите сили използват правните системи с цел прилагане на избиращо правосъдие;
12. подчертава, че независимостта на медиите от политически интереси е ключов фактор за плурализма в областта на медиите; счита, че независимите медии са основните сили срещу дезинформацията и пропагандата; следователно призовава партньорските държави да прекратят действията, компрометиращи интегритета на тези медии; предлага Венецианската комисия на Съвета на Европа да окаже подкрепа на партньорските държави в това отношение;

13. отбелязва, че партньорските държави трябва да разгледат различни варианти на външна политика, когато развиват търговски отношения с ЕС и другите си съседи; подчертава, че задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия между ЕС, от една страна, и Грузия, Молдова и Украйна, от друга, имат за цел значително задълбочаване на отношенията и развиване на търговски и външни инвестиции между договарящите се партньори; подчертава, че задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия и задълбочаването на търговските отношения с други партньори не се изключват взаимно; счита, че задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия не представляват единствената опция за търговската политика на ЕС спрямо източноевропейските партньори; призовава ЕС, в сътрудничество с партньорските му държави, да предложи алтернативни търговски мерки, съобразени със съответните потребности и условия; осъжда наложените от Русия на Украйна ответни търговски мерки след влизането в сила на задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия; призовава Комисията да приложи временни ответни мерки, за да ограничи негативното въздействие на руските търговски санкции върху Украйна;
14. приветства положителната оценка от Комисията на плана за действие за либерализиране на визовия режим (ПДЛВР) за Украйна и Грузия; призовава Комисията бързо да представи необходимото законодателно предложение на Европейския парламент и на Съвета за отпадане на визовите ограничения за украински граждани;
15. призовава ЕС и САЩ да започнат открити и прозрачни дискусии с източноевропейските партньорски държави, включващи всички заинтересовани лица и гражданското общество, относно потенциалните ползи от ТПТИ за техните икономики и начините, чрез които споразумението може да осигури по-добър достъп до пазарите от двете страни на Атлантическия океан;

Политика по отношение на Русия, Турция и Иран

16. осъжда политиките на пропаганда и дезинформация, както и политиките на конфронтация и политически или икономически натиск; изразява подкрепата си за стратегическата комуникация на ЕС; призовава ЕС да укрепи и да си сътрудничи с държавите от Източното партньорство с цел противодействие на пропагандата и дезинформацията;
17. отново заявява твърдата си подкрепа за суверенитета и териториалната цялост на Грузия в рамките на международно признатите граници на държавата; изразява загриженост, в този контекст, във връзка с развитието на обстановката в грузинските региони Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия, включително изпълнението от страна на Русия на т.нар. „договори“, задълбочаващи интеграцията ѝ с Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия, продължаващото военно присъствие там, незаконното монтиране на огради от бодлива тел и табели по окупационната линия и сериозното положение с правата на човека в тази зона;
18. призовава Русия да зачита изцяло суверенитета и териториалната цялост на Грузия, както и неприкосновеността на международно признатите граници на Грузия, да отмени признаването на т.нар. „независимост“ на Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия и да прилага разпоредбите на споразумението за прекратяване на огъня от 12 август 2008 г.; призовава Русия, в частност, да прекрати окупацията на грузински територии, да позволи пълен и безпрепятствен достъп на мисията за наблюдение на ЕС, както и на механизмите за мониторинг на правата на човека в окупираните региони на Грузия, и да се ангажира конструктивно в международните преговори в Женева по ключовите въпроси, посочени в дневния ред, а именно неизползването на сила, международните договорености в областта на сигурността, безопасното и достойно завръщане на вътрешно разселените лица и бежанците;
19. осъжда всички военни действия и агресия в източноевропейските държави партньори, които могат да подкопаят европейската сигурност, и настоява, че е необходимо мирно уреждане на споровете, в съответствие с Устава на ООН, Заключителния акт от Хелзинки от 1975 г., Парижката харта за нова Европа от 1990 г., учредителния акт Русия — НАТО, Меморандума от Будапеща и Договора за приятелство, сътрудничество и партньорство между Русия и Украйна; призовава страните по споразуменията от Минск, по споразумението за прекратяване на огъня, подписано между Азербайджан, Нагорни Карабах и Армения през май 1994 г., както и по руско-грузинското споразумение за прекратяване на огъня от 12 август 2008 г., да изпълнят ангажиментите си и да гарантират цялостното прилагане на тези споразумения;
20. призовава държавите — доставчици на газ, незабавно да преустановят използването на достъпа до енергия и енергийното ценообразуване като политически инструмент за оказване на натиск на държавите — членки на ЕС, както и на държавите — партньори на ЕС; призовава ЕС и държавите — партньори на ЕС, да увеличат усилията си за диверсификация на енергийните доставки, разработване на алтернативни източници на енергия, увеличаване на икономииите на енергия и използването на договорености за снабдяване с газ на принципа „обратен поток“, като по този начин намалят зависимостта си от вноса на енергия;

21. подчертава, че проектът за газопровода „Северен поток 2“ е в противоречие със стратегическите интереси на ЕС, например сигурността, диверсификацията, либерализацията и развитието на силен енергиен съюз; поради това призовава Комисията и Съвета да се придържат към правилата и целите, посочени в третия енергиен пакет; настоятелно призовава засегнатите държави — членки на ЕС, да преустановят всички видове сътрудничество с дружеството „Газпром“ относно проекта за газопровод „Северен поток 2“;
22. изразява загриженост относно опасността от военни инциденти в Европа, където Русия и НАТО неотдавна развърнаха допълнителни военни сили и средства, особено в Източна Европа, в басейна на Черно море, в държавите от Балтийско море и в региона на Северния ледовит океан; счита, че отношенията на сътрудничество, които НАТО и Русия градят от края на Студената война, са силно засегнати от нарушаването на основания на закона европейски мир, пример за което са незаконната окупация и анексирането на Крим от страна на Русия; препоръчва НАТО и Русия да поддържат отворени канали за комуникация и да разгледат нови инициативи за избягване на инциденти;
23. настоятелно призовава Русия, като окупиралата държава, да гарантира зачитането на всички права на човека и основни свободи в Автономната република Крим и в град Севастопол, включително правата и свободите на лицата, принадлежащи към националните малцинства, в частност кримските татари, украинците и други уязвими групи, живеещи в Крим, и да гарантира, че съответните международни органи за правата на човека могат да извършват свободно и безпрепятствено своите дейности по наблюдение на полуострова;
24. подчертава, че развитието на ефективна връзка и по-тясно сътрудничество между ЕС и всяка държава партньор е в полза на всички; следователно призовава ЕС, неговите държави партньори и Турция да поддържат диалог на високо равнище по въпросите на външната политика и сигурността, като се отдава предимство на конфликтите и въпросите, свързани със сигурността в Близкия изток, и тяхното въздействие върху миграционните потоци;
25. признава значителната отговорност и похвалните усилия на Турция за предоставянето на хуманитарна помощ, гарантирането на закрила на лицата, които бягат от войната и унищожението в Сирия и Ирак, и за прилагането на мерки за сигурност; приветства съвместния план за действие между ЕС и Турция за съвместно справяне с предизвикателствата, произтичащи от миграцията и потоците от бежанци към Европа, и призовава двете страни да засилят своето сътрудничество, за да гарантират по-бързото прилагане на този план;
26. отново заявява, че подготовката за диалог между Турция и Армения е от изключително значение за стабилността и просперитета на региона; призовава за прилагането на споразуменията в протоколите за нормализиране на отношенията между двете държави ⁽¹⁾, без предварителни условия, наред с процеса на помирение между турското и арменското общество; подчертава неприемливостта на политиката на затворени граници на европейския континент;
27. призовава за продължаване на диалога между Армения и Азербайджан, под егидата на съпредседателите на групата „Минск“ на ОССЕ, включително на равнище президенти, с оглед на постигането на трайно и мирно уреждане, което ще осигури стабилност и помирение, като открие нови възможности за регионално развитие и сътрудничество;
28. приветства споразумението, постигнато от ЕС 3 + 3 и Иран относно ядрената програма на Иран; очаква постепенното премахване на санкциите, свързани с ядрената програма на Иран, да започне през 2016 г., при условие че Иран изпълнява своите ангажименти; отбелязва, че перспективите за облекчаване на санкциите за Иран ще доведат до нови икономически възможности за ЕС, неговите държави членки и неговите партньори; счита, че Кавказ би могъл да бъде първият регион в света, който да се възползва в голяма степен от нов положителен инвестиционен климат в резултат на споразумението с Иран и облекчаването на санкциите по отношение на тази държава; призовава ЕС и неговите партньори да си сътрудничат при разширяването на икономическите връзки с Иран и да определят — и евентуално инициират — нови проекти от общ интерес, особено в секторите на транспорта и енергетиката;

Все по-голяма ангажираност с Близкия изток и Северна Африка

29. подчертава, че съществуват известен брой много големи и взаимосвързани проблеми от политически, икономически, социален и екологичен характер, които предизвикаха нестабилност в държавите от Близкия изток и Африка; отбелязва, че докато тези страни продължават да страдат от сътресения, нарушаване на правата на човека и политическа нестабилност, те и съседните държави са изложени на сериозни рискове за своята сигурност;
30. е загрижен относно влошаването на положението с равенството между половете и увеличаването на насилието и потискането на жените, както и нетолерантността, демонстрирана спрямо етническите и религиозните малцинства в някои държави от Близкия изток и Северна Африка; счита, че тази отрицателна тенденция може да доведе до напрежение в тези общества и може да подготви почвата за нови конфликти и други отрицателни последици, като разселване на населението или бежански потоци;

⁽¹⁾ Протокол относно установяването на дипломатически отношения (2009 г.) и Протокол относно развитието на двустранните отношения между Република Турция и Република Армения.

31. призовава за нов подход към въпросите, свързани със сигурността в този регион, и за сътрудничество със съответните държави посредством стратегическите партньорства, които обхващат различни области на политиката, включително помощ за развитие, културно сътрудничество, приспособяване към изменението на климата, предотвратяване на конфликти и управление на граничен контрол;
32. призовава ЕС и неговите държави партньори да направят всичко възможно, за да повлияят на заинтересованите страни да сложат край на гражданската война в Сирия и да се подготвят за политическо решение; счита, че борбата срещу ИДИЛ/Даиш и други посочени от ООН терористични групи не трябва да има никаква управленческа роля в следвоенната епоха или в политическото бъдеще на Сирия; отбелязва, че защитата на цивилното население в Сирия трябва да бъде приоритет за международната общност и следователно призовава страните в конфликта да прекратят несъразмерните и безразборни нападения, включително артилерийския обстрел, нападенията над цивилни райони и блокирането на достъпа на хуманитарна помощ до цивилното население в зоните на конфликти;
33. отбелязва, че нападенията срещу цивилни граждани и нарушаването на правата на човека в Сирия допринасят за подема на терористичните групи, особено на ИДИЛ/Даиш; счита, че ИДИЛ/Даиш представлява заплаха за международния мир и сигурност, и че групировката драматично наруши стабилността в Ирак, Сирия и по-широкия регион на Близкия изток, като е отговорна за систематични нарушения на правата на човека и нарушения на международното право, включително умишленото убийство на цивилни граждани и преследването на лица и цели общности, заедно с редица други зверства; приветства ангажимента на международната партньорска коалиция да продължи своите усилия за борба с ИДИЛ/Даиш;
34. счита, че от първостепенно значение за стабилността на целия Близък изток е да бъде възобновен мирният процес във връзка с израело-палестинския конфликт, с оглед на постигането на трайно и цялостно решение на въпроса, зачитащо международното право и основаващо се на принципа на две държави;

Развитие на сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната

35. отбелязва, че се увеличи взаимосвързаността и сложността на външните и вътрешните заплахи за сигурността и следователно стана по-трудно да се предвиждат тези заплахи; посочва по-конкретно хибридните заплахи, свързани с използването на военни и невоенни средства — от разузнавателни данни, политическа подривна дейност и дезинформация до кибератаки и икономически натиск;
36. призовава ЕС и източноевропейските държави партньори да обмислят и предприемат нови съвместни действия за възпиране и противодействие на новите заплахи пред сигурността им, наред с другото, чрез засилване на сътрудничеството и обмена на съответната информация между тях; подкрепя разработването на дейности за сътрудничество между ЕС и страните партньори по въпросите на сигурността и отбраната, по-специално в рамките на експертната група за сътрудничество на Източното партньорство в тази област; призовава ЕС да засили елемента, свързан със сигурността и чувствителността към конфликти, в европейската политика за съседство и в Източното партньорство, като съсредоточи повече инициативи и ресурси в областите на реформата на сектора на сигурността (РСС), борбата с тероризма, сътрудничеството по въпроси на ОПСО, организираната престъпност и в управлението на границите; подчертава силната необходимост от съдебно и полицейско сътрудничество, например чрез Европол и Евроюст;
37. приветства новия акцент на преразгледаната ЕПС и приветства също така намерението на ЕС да засили сътрудничеството с държавите партньори в областта на предотвратяването на конфликти, борбата с тероризма, радикализацията и организираната престъпност, управлението на границите и РСС; счита, че това сътрудничество трябва да бъде значително, да бъде насочено към преодоляването на общите заплахи за сигурността и да ускорява полагането на съвместни усилия за трайното уреждане на конфликтите, включително посредством засилено участие в мисиите по линия на ОПСО и дейностите за обучение, както и в действията за гарантиране на неразпространението на оръжия за масово унищожение и за борба с незаконния трафик на малки оръжия и леки въоръжения;
38. счита по-специално, че е необходимо по-тясно сътрудничество за повишаване на знанията относно концепциите на ЕС относно РСС в държавите партньори; призовава ЕС и неговите държави членки да оказват подкрепа на държавите партньори при по-нататъшното провеждане на реформи, изграждането на подходящи държавни институции и прилагането на добри практики за решаване на въпроси на сигурността, като например управлението на кризи и разузнаването; подчертава необходимостта от подходящ парламентарен контрол на държавните органи, отговарящи за сигурността и разузнаването;
39. подчертава необходимостта от засилване на устойчивостта на ЕС и неговите страни партньори, която е капацитетът за устойчивост и приспособяване към вътрешните и външните шокове и сътресения, включително хибридните заплахи; подчертава, че за тази цел е от съществено значение да се преодолеят първопричините за кризите, да се укрепват държавните институции, да се насърчават принципите на правовата държава и независимата съдебна система, както и да се прилагат ефективни мерки за борба с корупцията; призовава ЕС да подкрепи страните партньори при провеждането на реформи в сектора на гражданската сигурност, тъй като те са от решаващо значение за подготовката на обществата да устоят на внезапни сътресения от различни видове;

40. препоръчва държавите партньори да засилят сътрудничеството си с ЕС в областта на сигурността и отбраната и да се стремят към общи подходи с ЕС относно военните стратегии; приветства участието на Грузия, Молдова и Украйна в ръководените от ЕС операции за управление на кризи и подчертава, че това ще укрепи военната оперативна съвместимост между ЕС и неговите партньори в дългосрочен план; предлага Грузия и Молдова да обмислят възможността да участват в дейностите на бойните групи на ЕС; препоръчва ЕС да вземе по-активно участие в процеса на мирно уреждане на конфликтите на териториите на държавите — партньори от Източна Европа;
41. подчертава необходимостта от запазване на стабилността в Молдова във връзка с политическата криза, в която се намира настоящем държавата, и по отношение на настоящия конфликт в Приднестровието, който трябва да се преодолее чрез приобщаващи и отворени преговори;
42. счита, че „замразените конфликти“ в съседните на Европа области (Приднестровие, Абхазия, Южна Осетия и Нагорни Карабах) трябва да бъдат спешно разрешени с цел постигане на стабилност в региона; счита, че трябва да има по-тясно сътрудничество между източноевропейските държави партньори, за да се изгради здрава основа за гарантиране на регионалната интеграция;

Продължаване на участието в процеса на разоръжаване и намаляване на рисковете от разпространението и трафика на оръжия

43. призовава ЕС, неговите държави членки и държавите партньори да продължат активно усилията си за утвърждаване на всеобхватния характер на многостранните договори за разоръжаване; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да използват по-добър начин потенциала за насърчаване и подпомагане на съвместните действия в областта на разоръжаването, включващи държавите партньори;
44. призовава за по-силен акцент върху ролята на контрола над въоръженията в политиката на сигурност и за борба с незаконната търговия с оръжия; във връзка с това приветства влизането в сила през декември 2014 г. на Договора за търговията с оръжие на ООН, който има за цел повишаване на отговорността и прозрачността при търговията с оръжие; настоятелно призовава източноевропейските държави партньори да се присъединят към общата позиция на ЕС относно износа на оръжие;
45. подкрепя сътрудничеството между ЕС и неговите държави партньори за намаляване на рисковете от оръжията за масово унищожение (ОМУ) и на разпространението и незаконния трафик на компоненти за ОМУ и на химични, биологични, радиологични и ядрени оръжия; призовава за по-нататъшно развитие на умения и средства за подпомагане на проекти на центъра на ЕС за високи постижения в областта на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените материали за Югоизточна Европа/Южен Кавказ/Молдова/Украйна;
46. настоятелно призовава ЕС да разгледа интензивната милитаризация на Русия на незаконно окупирания Крим, включително разполагането на ядрени оръжия, като сериозна заплаха за сигурността на ЕС и на Черноморския и Средиземноморския регион; призовава Русия да защита статута на Украйна като държава без ядрено оръжие в рамките на нейните международно признати граници;

Борба с тероризма, организираната престъпност и киберпрестъпността

47. подчертава значението на многостранното и междудържавното сътрудничество на световно и регионално равнище, за да се посрещнат предизвикателствата, свързани с тероризма, организираната престъпност и киберпрестъпността, както беше подчертано от Комисията в нейното съобщение от 28 април 2015 г. относно европейската програма за сигурност; поради това призовава държавите — членки на ЕС, и държавите партньори да засилят сътрудничеството между националните си правоприлагащи органи в борбата с тероризма, транснационалната и трансграничната престъпност, като например трафика на хора, и по-специално трафика на жени и деца, както и на наркотици, оръжие и културни продукти, и борбата с икономическата престъпност и киберпрестъпността; насърчава държавите партньори да подновят сътрудничеството помежду си в тези области в рамките на регионалните формати;
48. настоятелно призовава ЕС, неговите държави членки и държавите партньори да сближат политиките си в областта на борбата с тероризма на националните територии и зад граница; препоръчва, по-специално, да се премахнат основните корени на „домашния“ тероризъм (като политическия и религиозния екстремизъм), набирането на кадри от терористични организации и подбуждането към терористични нападения; призовава за пълноценно използване на външната политика и политиката за развитие на ЕС за борба с бедността, дискриминацията и маргинализацията, за борба с корупцията, за насърчаване на доброто управление, както и за предотвратяване и разрешаване на конфликти, тъй като това са елементи, които са необходими за предпазването на уязвимите групи от обществото от екстремистката пропаганда;
49. посочва организираната престъпност и корупцията, които преобладават в региона, както и необходимостта да се предприемат действия във връзка с тях, за да се избегнат отрицателните последици, които биха могли да възникнат, като засенат процеса на регионална интеграция, и с цел да се повиши нивото на доверие в демократичните институции;

50. призовава държавите членки и Комисията да засилят сътрудничеството със и между интернет дружествата и платформата на социалните мрежи, за да се ограничи достъпът до терористични материали онлайн и да се премахне терористичната пропаганда в интернет, като същевременно се гарантира зачитането на основните права, по-специално защитата на личните данни и правото на защита на личните данни;
 51. възлага на своите съпредседатели да предадат настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на члена на Комисията, отговарящ за европейската политика за съседство и преговорите за разширяване, на Европейската служба за външна дейност, на правителствата и парламентите на държавите — членки на ЕС, и на източноевропейските държави партньори.
-

РЕЗОЛЮЦИЯ ⁽¹⁾**на Парламентарната асамблея Евронест относно многогодишните финансови перспективи на ЕС и тяхното въздействие върху икономическото сътрудничество между страните от Източното партньорство**

(2016/C 193/02)

ПАРЛАМЕНТАРНАТА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ,

- като взе предвид развитието на европейската политика за съседство (ЕПС) от 2004 г. насам и по-специално изготвените от Комисията доклади за напредъка в нейното прилагане,
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и заместник-председателя/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 18 ноември 2015 г., озаглавено „Преглед на европейската политика за съседство (ЕПС)“, както и заключенията на Съвета относно прегледа на европейската политика за съседство от 14 декември 2015 г.,
- като взе предвид съвместните декларации от последователните срещи на върха на Източното партньорство и по-специално последната, приета в Рига на 22 май 2015 г.,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 9 юли 2015 г. относно прегледа на Европейската политика за съседство ⁽²⁾,
- като взе предвид двустранните споразумения за асоцииране, сключени между Европейския съюз и, съответно, Украйна, Грузия и Република Молдова, както и временното им прилагане,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 година за създаване на Европейски инструмент за съседство,
- като взе предвид своя правилник,
- А. като има предвид, че Източното партньорство създаде подходяща рамка за задълбочаване на отношенията, ускоряване на политическото асоцииране и подобряване на икономическата интеграция между ЕС и източните партньори, посредством оказването на подкрепа за политически и социално-икономически реформи и улесняване на сближаването със законодателството и политиките на ЕС;
- Б. като има предвид, че Източното партньорство също така укрепва отношенията между самите партньори като допринася за обмена на информация и опит в редица области на реформи и за приемането на общи стандарти;
- В. като има предвид, че всяка страна партньор има суверенното право свободно да избере равнището на амбициите и целите, към които се стреми в отношенията си с Европейския съюз и с други регионални и международни организации;
- Г. като има предвид, че четири от шестте държави — източни партньори, са членове на Световната търговска организация (Армения, Грузия, Република Молдова и Украйна);
- Д. като има предвид, че големи области в това съседство продължават да са засегнати от въоръжени или замразени конфликти, които възпрепятстват икономическите, социалните и политическите трансформации, както и регионалното сътрудничество, стабилността и сигурността;
- Е. като има предвид, че в рамките на Европейския инструмент за съседство за периода 2014—2020 г. са отпуснати между 741 и 906 млн. евро за регионални проекти в източните съседи на ЕС, от общо 15,4 млрд. евро за целия инструмент; като има предвид, че други налични в рамките на този инструмент средства покриват двустранното сътрудничество между ЕС и съседните държави, както и регионални проекти в южното съседство и трансграничното сътрудничество;
- Ж. като има предвид, че в своето съобщение от 18 ноември 2015 г. относно прегледа на ЕПС Комисията обяви намерението си да извърши задълбочена оценка с оглед разработването на варианти, включително на инструмент, които биха могли по-добре и по-ефективно да отговорят на финансовите нужди на съседните държави;

⁽¹⁾ Приета на 22 март 2016 г. в Брюксел, Белгия.⁽²⁾ Приети текстове, P8_TA-PROV(2015)0272.

Подобряване на вътрешнорегионалното икономическо сътрудничество между източните партньори

1. подчертава, че страните от Източното партньорство са културно и исторически тясно свързани помежду си, както и с Европейския съюз, като споделят общо европейско наследство и общи ценности;
2. изтъква, че икономическата интеграция между страните от Източното партньорство понастоящем е на относително ниско равнище; подчертава, че една по-дълбока пазарна интеграция между държавите от Източното партньорство би спомогнала за стимулиране на икономическия растеж в този район, но също така би донесла политически ползи и би допринесла за изграждането на доверие и помирение в региона;
3. счита, че тъй като основната цел на Източното партньорство е политическата и икономическата интеграция на партньорите с Европейския съюз, Парламентарната асамблея Евронест следва да положи повече усилия за насърчване на развитието на връзките между самите страни — партньори; приветства факта, че съвместното съобщение от 18 ноември 2015 г. относно прегледа на ЕПС подчертава необходимостта от засилване на връзките между съседите, но изразява съжаление, че в него почти не е обърнато внимание на многостранното измерение на Източното партньорство;
4. призовава ЕС и източноевропейските партньори да участват активно в разработването на конкретни мерки за насърчване на регионалното икономическо сътрудничество; счита, че това следва да се направи въз основа на анализ на факторите, които пречат на развитието на вътрешнорегионалната икономическа интеграция, на общите интереси и на областите, които биха могли да имат най-голяма полза от това развитие;
5. подчертава, че установяването на двустранни задълбочени и всеобхватни зони за свободна търговия (ЗВЗСТ) с Украйна, Грузия и Република Молдова е ключов инструмент за модерна, прозрачна и предвидима търговия и регулаторно сближаване, както и за преки чуждестранни инвестиции, водещи до създаване на работни места и дългосрочен растеж; счита, че ЕС и трите асоциирани държави — партньори от Източното партньорство биха могли да предвидят създаването на многостранно измерение между самите държави от ЗВЗСТ с крайна цел създаване на икономическо пространство въз основа на правилата на СТО и на суверенния избор, както е посочено в съобщението относно прегледа на ЕПС от 18 ноември 2015 г.;
6. признава, че страните партньори могат да следват различни пътища за подобряване на икономическите и търговските отношения с ЕС и със своите съседни държави; въпреки това счита, че съществува възможност за по-нататъшно сътрудничество между ЕС и онези партньори, които не са направили опит да влязат в споразумения за асоцииране и ЗВЗСТ, при пълно зачитане на международните задължения на всяка от страните; подчертава, че приемането на международни стандарти, наред с другото, въз основа на правилата на СТО, могат да бъдат ефективен начин за преодоляване на техническите пречки; във връзка с това приветства предложението, съдържащо се в съобщението относно прегледа на ЕПС от 18 ноември 2015 г., за подписване на споразумения за оценка на съответствието и приемане (СОСП), които позволят свободното движение на промишлени продукти в конкретни сектори;
7. насочва вниманието към успешните примери за икономическа интеграция сред страните от Централна и Източна Европа, както и тези от Западните Балкани, които до голяма степен могат да послужат за добър модел за задълбочаване на икономическата интеграция между страните от Източното партньорство;
8. подчертава, че за подобен сценарий е необходима споделена политическа воля от страна на източните партньори; поради това призовава източните партньори да обмислят отношенията помежду си с оглед на подобряване на по-нататъшното сътрудничество, а ЕС да предостави експертен опит и съдействие, за да помогне на своите партньори да проучат нови възможности за съвместно икономическо развитие; счита, че по-голямото сближаване и подобреното сътрудничество, особено по отношение на санитарните и фитосанитарните мерки, техническите правила и оценките на съответствие, административната взаимопомощ по митнически въпроси, хармонизацията на цифровия пазар, обществените поръчки, транспорта, визите и образователния обмен носят голям потенциал за подобрене на благосъстоянието в полза на населението във всички страни партньори и биха могли да подобрят в голяма степен бизнес климата, както и способността на икономическите оператори да участват във веригите за създаване на стойност в целия регион;
9. подчертава значението на свободните и отворени пътища; изтъква либерализирането на транспортните средства за страните, които нямат пряк достъп до море и до пристанища и морски терминали;

Финансови инструменти на ЕС за подобряване на икономическата интеграция в рамките на региона

10. отбелязва, че ЕС предоставя финансова подкрепа за регионална интеграция чрез общо сближаване със стандартите и добрите практики на ЕС, по-специално чрез Европейския инструмент за съседство; обръща внимание на факта, че по-голямата част от бюджета на този инструмент е предназначен за двустранните отношения между ЕС и източните партньори, но някои от инструментите подкрепят проекти в рамките на цялата ЕПС или, по-конкретно — регионалното измерение на Източното партньорство;

11. отбелязва текущите проекти в рамките на регионалните източни програми; отбелязва, че не е ясно до каква степен тези програми допринасят за задълбочаване на интеграцията в рамките на региона; поради това призовава Комисията да включи това измерение в своите доклади;
12. приветства факта, че няколко програми на ЕС се стремят да подобрят нивото на регулаторните стандарти и техническите стандарти в страните от Източното партньорство, тъй като това е необходимо за създаване на потенциал за задълбочаване на икономическото сътрудничество както между страните от Източното партньорство така и между тях и държавите — членки на ЕС; очаква по-конкретни предложения от страна на Комисията и ЕСВД по отношение на модернизацията и стратегическо сближаване на инструментите на ЕС за техническа помощ (ТАЕХ и туининг), както се посочва в съвместното съобщение от 18 ноември 2015 г.; счита, че техническата помощ на ЕС следва да се предоставя не само на двустранна, но и на многостранна основа, с цел да се осигури координация и да се подпомогне създаването на общи регулаторни правила в целия регион;
13. приветства стартирането от Комисията през следващата година на инструмент за малките и средните предприятия в рамките на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ), който ще предостави около 200 млн. евро под формата на безвъзмездни средства от бюджета на ЕС през следващите 10 години; отбелязва, че се очаква механизмът да позволи да се генерират нови инвестиции на стойност най-малко 2 млрд. евро за МСП в трите държави от Източното партньорство, които са в ЗВЗСТ с ЕС; подчертава, че липсата на достъп до финансиране е едно от основните предизвикателства пред МСП; призовава ЕС да гарантира, че средствата се получават бързо от МСП, и да гарантира, че подкрепата на ЕС е ясно видима за бенефициентите и че МСП са добре запознати с тази инициатива; призовава Комисията да разгледа възможността за предоставяне на възможности за безвъзмездни средства за регионално сътрудничество в рамките на този инструмент;
14. счита, че помощта от ЕС сама по себе си не е достатъчна, тъй като институциите на ЕС, и по-специално Европейската инвестиционна банка, трябва да разчитат на партньорски банки на местните финансови пазари за отпускане на заемите; настоятелно призовава страните партньори да осъществят съществените реформи, необходими за предоставяне на подходящи пазарни условия за МСП;
15. приветства усилията на координираната от Комисията платформа 2 на Източното партньорство — „Икономическа интеграция и сближаване с политиките на ЕС“, която предоставя форум за диалог с цел допринасяне за интелигентното, устойчиво и приобщаващо развитие на свободна пазарна икономика в партньорските държави; призовава Комисията да предприеме необходимите мерки за укрепване на мандата на платформата и за превръщането ѝ в по-стратегически орган, който определя областите, в които обменът на най-добри практики и сближаването на стандартите биха имали полза в най-голяма степен не само за икономическа интеграция с ЕС, но и в региона;
16. приветства предложението, според което ЕС следва да подкрепя своите партньори в модернизиранието на техните икономики, за да постигнат устойчив растеж, както се посочва в съвместното съобщение от 18 ноември 2015 г.; счита, че следва да се насърчава и поддържа ефективно сътрудничество в рамките на Европейската политика за съседство в контекста на двустранните проекти в областта на прилагането на Споразумението за асоцииране, със съдействието на експерти от държавите членки;
17. счита, че парламентите на източните партньори и Европейският парламент следва да бъдат включени в този по-стратегически подход и че парламентарната асамблея Евронест може да внесе ценен принос към него;
18. възлага на своите съпредседатели да предадат настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Европейската служба за външна дейност, на правителствата и парламентите на държавите членки и на страните от Източното партньорство.

РЕЗОЛЮЦИЯ ⁽¹⁾

на Парламентарната асамблея Евронест относно развитието на политики по отношение на неконвенционалния газ и потенциалното въздействие върху енергийните пазари в ЕС и източноевропейските държави партньори

(2016/C 193/03)

ПАРЛАМЕНТАРНАТА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ,

- като взе предвид учредителния акт на Парламентарната асамблея Евронест от 3 май 2011 г.,
- като взе предвид съвместната декларация от срещата на високо равнище на Източното партньорство, проведена в Рига на 21 и 22 май 2015 г.,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 24 октомври 2014 г. относно рамката за политиките в областта на климата и енергетиката в периода до 2030 г.;
- като взе предвид решенията на конференцията на ООН относно изменението на климата, проведена в Париж от 30 ноември до 10 декември 2015 г.,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 5 февруари 2014 г. относно рамката за политиките в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г. ⁽²⁾,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 14 март 2013 г. относно Енергийна пътна карта за периода до 2050 г. — бъдеще с енергия ⁽³⁾,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 12 юни 2012 г., относно ангажиране със сътрудничество в областта на енергийната политика с партньори извън нашите граници: стратегически подход за сигурни, устойчиви и конкурентни енергийни доставки ⁽⁴⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията, от 22 януари 2014 г. озаглавено „Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020—2030 година“ (COM(2014) 0015),
- като взе предвид националните стратегически документи по отношение на енергетиката на Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова и Украйна за периодите съответно до 2020 г. и до 2030 г.,
- като взе предвид основните цели и работната програма за 2014—2017 г. на Източното партньорство (Платформа 3 — Енергийна сигурност),
- като взе предвид създаването на Източноевропейското партньорство за енергийна ефективност и опазване на околната среда (E5P) през 2009 г.,
- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 194 от него, съгласно който прилагането на разпоредбите му за установяване на мерки на Съюза в областта на енергетиката не накърнява, наред с другото, прилагането на останалите разпоредби на Договорите, включително и в частност на член 192, параграф 2,
- като взе предвид Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди ⁽⁵⁾,
- като взе предвид годишните доклади за 2014 г. и за 2015 г. на Европейския парламент и националните парламенти относно дейностите на Енергийната общност,

⁽¹⁾ Приета на 22 март 2016 г. в Брюксел, Белгия.

⁽²⁾ Приети текстове, P7_TA(2014)0094.

⁽³⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0088.

⁽⁴⁾ ОВ С 332 Е, 15.11.2013 г., стр. 28.

⁽⁵⁾ ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3.

- А. като има предвид, че държавите — членки на ЕС и техните източноевропейски партньори носят основната отговорност за своите енергийни миксове и за посрещане на нарастващото търсене на енергия, и че държавите — членки на ЕС следва да действат в съответствие с член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз и съответно да гарантират функционирането на енергийния пазар и сигурността на доставките на енергия, и да насърчават енергийната ефективност и енергийното спестяване, развитието на възобновяемата енергия и взаимната свързаност на енергийните мрежи;
- Б. като има предвид, че в ситуация на бързоразвиваща се енергийна обстановка, характеризираща се с нарастваща световна конкуренция за ресурси, увеличаващи се цени на енергията и растящи разлики в цените спрямо някои от нашите основни конкуренти, европейските икономики и граждани се нуждаят от устойчива и достъпна енергия и сигурни и надеждни доставки;
- В. като има предвид, че нашите страни все още са изправени пред редица енергийни предизвикателства, включително декарбонизация, растяща зависимост от внос от един монополен доставчик (и свързаните с това рискове за сигурността на доставките), използване на енергийните доставки като инструмент за политическо влияние, завършване на изграждането на вътрешния енергиен пазар, енергийна бедност, както и въздействие на цените на енергията върху конкурентоспособността;
- Г. като има предвид, че неконвенционалните въглеродороди имат потенциал за укрепване на местните източници на енергия и за намаляване на зависимостта от внос;
- Д. като има предвид, че техниките, свързани с хидравлично разбиване с големи водни количества, обикновено наричани „хидравлично разбиване“, пораждат безпокойства, свързани с общественото здраве и въздействията върху околната среда;
- Е. като има предвид, че Комисията желае да се гарантира екологосъобразността на добива на неконвенционални въглеродороди, като например шистов газ, и да се гарантира, че рисковете, които могат да възникнат от индивидуални проекти и нарастващото развитие в тази област, се управляват адекватно в държавите — членки на ЕС, които желаят да проучват или експлоатират такива ресурси;
- Ж. като има предвид, че на 22 януари 2014 г. Комисията отговори на призивите за спешни действия като прие препоръка, чиято цел е да помогне за осигуряването на яснота и предсказуемост за публичните органи, пазарните оператори и гражданите;
- З. като има предвид, че Препоръка 2014/70/ЕС на Комисията от 22 януари 2014 г. относно минимално изискуеми принципи при проучването и добива на въглеродороди (като например шистов газ) с използване на хидравлично разбиване с големи водни количества⁽¹⁾ на Комисията приканва държавите — членки на ЕС да спазват минимални принципи при прилагането или адаптирането на своето законодателство, приложимо към проучването или добива на въглеродороди на базата на хидравлично разбиване с големи водни количества;
- И. като има предвид, че макар и световната икономическа криза и ниските цени на петрола да имат отрицателно въздействие върху инвестициите в областта на добива на неконвенционални изкопаеми горива, международните финансови институции все още играят съществена роля, като привличат национални средства и заеми за такива инвестиции;
- Й. като има предвид, че залежите на шистов газ, намерени в страни, които преди това не са имали използвани залежи на газ създават възможност за страни, които внасят природен газ, да се превърнат в производители, което ще им позволи да обезпечат с местен източник дългосрочните си потребности от природен газ и/или да станат износители чрез новоразработения втечен природен газ (LNG);
- К. като има предвид, че ЕС и източноевропейските страни партньори е необходимо да вземат предвид цялостната конкурентоспособност на своите икономики и на своите сектори за добив на въглеродороди, като изкопаемите горива, при формулирането на подходящи политики за налагане на задължения на промишлените сектори, които разработват нови начини за добив на неконвенционални изкопаеми горива в контекста на проучването или експлоатацията на тези ресурси;
1. подчертава значението на помощта от ЕС във връзка с препоръките за политики, изложени в Препоръка 2014/70/ЕС;
 2. подкрепя минимално изискуемите принципи, определени в Препоръка 2014/70/ЕС на Комисията, които имат за цел да гарантират опазването на общественото здраве, климата и околната среда, ефикасното използване на ресурсите, прозрачното организиране на тръжните процедури за експлоатацията, изграждането и дейността, както и осведомеността на обществеността; призовава държавите — членки на ЕС, които възнамеряват да продължат да прилагат хидравлично разбиване, да спазват тези принципи;
 3. призовава за създаването на необходимите условия за безопасното и ефективно проучване и добив на въглеродороди (като например шистов газ) при използването на хидравлично разбиване с големи водни количества;

(¹) OBL 39, 8.2.2014 г., стр. 72.

4. подчертава, че източноевропейските партньори следва да отговорят на опасенията на обществеността относно всички възможни отрицателни последици от хидравличното разбиване и да гарантират най-високите екологични и социални стандарти, както и най-високите стандарти в областта на общественото здраве, ефективността и безопасността, както и прозрачност на конкуренцията за експлоатацията, изграждането и дейността по добив на неконвенционален газ; подчертава също така необходимостта от избягване на екологични и обществени опасности;
5. обръща внимание на специфичните предизвикателства, свързани с експлоатацията на природен газ, който понастоящем осигурява една четвърт от първичното енергопотребление в ЕС и би могъл да допринесе за намаляване на емисиите на парникови газове в краткосрочен и средносрочен план, в случай че замести изкопаеми горива с по-висок въглероден интензитет; подчертава по-специално, че на равнище потребители регионите, които разчитат на отопление на базата на петрол, биха могли да намалят своите емисии като насърчават собствениците на жилища да преминат към отопление, използващо природен газ; отбелязва, че тези региони не следва да бъдат възпирани да повишават енергийната ефективност в ключови сектори, като сградите, или да използват в максимална степен възобновяеми източници на енергия;
6. подкрепя проучването на шистов газ в държавите — членки на ЕС, като се има предвид, че той би могъл да бъде възможен заместител на изкопаеми горива с по-висок въглероден интензитет, би представлявал местен източник на природен газ (като по този начин се намалява зависимостта от други доставчици на енергия) и би могъл да е възможен двигател за създаването на работни места, икономически растеж и допълнителни източници на публични приходи;
7. подчертава както потенциалните нови възможности, така и предизвикателствата, произтичащи от добива на шистов газ, както се изтъква в Препоръка 2014/70/ЕС на Комисията;
8. призовава за засилването на фундаменталните и приложните научни изследвания и тематичните изследвания в областта на научното прогнозиране и определянето на проучвателни зони за разработването на шифер, високо органични вещества и метан от находища на въглища, които могат да бъдат свързани с добива на газ във всички нефтени, газови и въглищни басейни;
9. подчертава необходимостта да се подготви нормативна и техническа документация и да бъде приведена в съответствие с международните промишлени стандарти за ефективно изследване, проучване и добив във връзка с пластове шистов газ в страните от Източното партньорство;
10. призовава за подобряване на законодателството в областта на използването на подпочвените пластове за производство на петрол и природен газ, както и в областта на оценката, предотвратяването и премахването на отрицателни и потенциално отрицателни екологични и социални въздействия на използването на подпочвените пластове;

Потенциално въздействие върху енергийните пазари в държавите — членки на ЕС и държавите от Източното партньорство

11. счита, че дейностите във връзка с шистовия газ също могат да доведат до преки или непреки икономически ползи за държавите — членки на ЕС, и държавите от Източното партньорство, за регионите, местните общности, предприятията и гражданите, например чрез регионални инвестиции в инфраструктура, преки и косвени възможности за трудова заетост и публични приходи от данъци, такси и роялти;
12. отбелязва примера на САЩ, където понастоящем неконвенционалният газ осигурява 60 % от националния добив на природен газ, като шистовият газ е с най-високи темпове на растеж; посочва, че значителният ръст на собствения добив на природен газ предизвика понижение на цените на газа в САЩ и дори оказа временно влияние върху цените на вноския втечен природен газ в ЕС;
13. отбелязва заключенията на Европейския съвет от 22 май 2013 г., в които се изтъква необходимостта от разнообразяване на енергийните доставки в Европа и от развитие на безопасни и местни енергийни източници, за да се гарантира сигурност на доставките, да се намали външната енергийна зависимост на държавите — членки на ЕС и да се стимулира икономическият растеж;
14. припомня, че дългосрочната цел на ЕС във връзка със страните от Източното партньорство е преминаването към ресурсно ефективна и устойчива икономика; счита, че природният газ и наличието на нови източници на безопасни и устойчиви местни изкопаеми горива, като например природен газ от шистови образувания, могат да изиграят роля за трансформирането на енергийния сектор, особено ако заместват изкопаеми горива с по-висок въглероден интензитет; счита, че във всеки случай намаляването на емисиите на парникови газове от нашата енергийна система ще изисква непрекъснато подобряване на енергийната ефективност, енергийното състезяване и по-голямо развитие на устойчивите технологии, по-специално на използването на възобновяема енергия;
15. призовава Беларус да спре изграждането на своята ядрена централа докато не бъде извършена открита и прозрачна напълно независима оценка на въздействието върху околната среда на нейното строителство и експлоатация, в пълно съответствие с действащите международни стандарти за безопасност в областта на ядрените технологии и околната среда, като например Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст и Конвенцията от Орхус, както и стандартите за безопасност, установени от Международната агенция за атомна енергия (МААЕ), и с участието на всички заинтересовани страни, за да се гарантира, че не се правят компромиси за сметка на опазването на околната среда и ядрената безопасност;

16. призовава правителствата на източноевропейските държави партньори да направят всичко възможно, за да осигурят прозрачност при преговорите за споразумения в областта на енергетиката с трети държави, особено с държави, известни с използване на енергийните ресурси като инструмент на външната политика.

Съпътстваща информация относно сътрудничеството между Украйна и ЕС в сектора на енергетиката

Шистовият газ и метанът, които заедно са известни като „неконвенционален газ“, предизвикват значителен интерес при надграждането на въглеводородните ресурси и увеличаването на енергийната независимост на Украйна.

Концепцията за нетрадиционни въглеводороди включва шистовия газ, природния газ от находища в плътни скали (или газ от централен басейн) и залежи от шистов нефт, метан от въглищни пластове и газхидрати. В Украйна има перспективи за отваряне на неконвенционални въглеводородни находища от всички видове.

По-рано ресурсите на шистов газ в Украйна, подлежащи на експлоатация, са били оценени от различни експерти в диапазона на 7—15 трилиона кубични метра. Повечето експерти са съгласни, че Украйна се нарежда на четвърто място в Европа (след Полша, Франция и Норвегия) по ресурси на шистов газ.

Един от основните фактори, необходими за ефективното функциониране на украинската икономика, е посрещането на потребностите на страната от минерални ресурси, предимно горива и енергия. Наред с намаляването на равнището на потребление на енергия, трябва да се даде предимство на развитието на нови технологии за търсене и на производството и използването на други природни енергийни източници, включително неконвенционални.

За разработването на шистов газ е необходимо да се прилагат съвременни технологии за разкриване, изпитване, интензифициране (по-специално използването на мощно многостепенно хидравлично разбиване) и разработване на залежите, както и да се привлекат значителните инвестиции, които са необходими и с които Украйна не разполага.

Сътрудничеството между Украйна и ЕС в сектора на енергетиката се осъществява в рамките на Споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна и Програмата за асоцииране, Меморандума за разбирателство в областта на енергийното сътрудничество между ЕС и Украйна и Договора за създаване на Енергийна общност.

Разработването на ресурсите за производство на неконвенционални въглеводороди, по-специално шистов газ, е ограничено от редица други фактори, включително липсата на законодателство, с което да се регулира производството на този вид суровина.

Като член на Енергийната общност, Украйна поема задължение за прилагане на третия енергиен пакет. Понастоящем тя е в процес на реформиране на своя енергиен сектор и хармонизиране на законодателството си в съответствие с поетите задължения. Последните достижения включват приемането на Закона за пазара на природен газ, чиято цел е да се създаде ефикасна и конкурентна среда в този сектор.

С оглед на извършването на секторни реформи през 2015 г. Украйна смята да изготви и приеме редица законодателни актове, с които да се либерализират пазарите на газ и електроенергия.

По-специално, украинското Министерство на енергетиката и въгледобивната промишленост, съвместно със секретариата на Енергийната общност, изготви законопроект за пазара на природен газ в съответствие с Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и Регламент (ЕО) № 715/2009 относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ.

Посоченият по-горе закон определя законодателната рамка за реформата на газовия сектор и плана за нейното прилагане в съответствие с европейското законодателство в областта на енергетиката, включително разпоредбите на третия енергиен пакет.

РЕЗОЛЮЦИЯ ⁽¹⁾**на Парламентарната асамблея Евронест относно взаимното признаване на професионалните квалификации, професионалния опит и университетските дипломи в рамките на процеса от Болоня**

(2016/C 193/04)

ПАРЛАМЕНТАРНАТА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ,

- като взе предвид съвместната декларация от Рига от срещата на върха на Източното партньорство (21 — 22 май 2015 г.), която надгражда постигнатото с декларациите от Вилнюс и Варшава, направени през предходните години при подобни обстоятелства,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 23 октомври 2013 г., озаглавена „Европейска политика за съседство: към укрепване на партньорството. Позиция на Европейския парламент по докладите за 2012 г.“,
- като взе предвид учредителния акт на Парламентарната асамблея Евронест от 3 май 2011 г.,
- като взе предвид министерското комюнике от Ереван, произтекло от Четвъртия форум за политиката от Болоня и Министерската конференция относно Европейското пространство за висше образование (ЕПВО), проведени на 14 и 15 май 2015 г.,
- като взе предвид резолюцията на Парламентарната асамблея Евронест от 3 април 2012 г. относно укрепването на гражданското общество в държавите от Източното партньорство, включително относно въпроса за сътрудничеството между правителството и гражданското общество и въпроса за реформите, целящи оповомощаване на гражданското общество,
- като взе предвид Сорбонската съвместна декларация за хармонизиране на архитектурата на европейското висше образование, подписана на 25 май 1998 г. в Париж от образователните министри на Франция, Германия, Италия и Обединеното кралство,
- като взе предвид Съвместната декларация, подписана в Болоня на 19 юни 1999 г. от министрите на образованието на 29 европейски държави (Декларация от Болоня),
- като взе предвид Декларацията от Будапеща и Виена от 12 март 2010 г., приета от министрите на образованието на 47 държави, която официално постави началото на Европейското пространство за висше образование,
- като взе предвид комюникето, издадено от Министерската конференция и Третия форум за политиката от Болоня, проведен в Букурещ на 26 и 27 април 2012 г.,
- като взе предвид стратегията за мобилност за Европейското пространство за висше образование през 2020 г., приета от Министерската конференция относно ЕПВО, проведена в Букурещ на 26 и 27 април 2012 г.,
- като взе предвид Директива 2013/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно признаването на професионалните квалификации,
- като взе предвид препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г. за улесняване на издаването от държавите членки на единни визи за краткосрочно пребиваване за изследователи,
- като взе предвид доклада, озаглавен „Европейското висше образование през 2015 г. — Доклад за прилагането на процеса от Болоня“,
- като взе предвид препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическата рамка за европейско сътрудничество в образованието и обучението („Образование и обучение 2020 г.“),

(¹) Приета на 22 март 2016 г. в Брюксел, Белгия.

- като взе предвид заключенията на Съвета от 11 май 2010 г. относно интернационализацията на висшето образование,
 - като взе предвид препоръките на Съвета от 28 юни 2011 г. относно политиките за намаляване на преждевременното напускане на училище и за насърчаване на учебната мобилност сред младите хора,
 - като взе предвид доклада, озаглавен „Европейското висше образование през 2012 г.: доклад за прилагане на процеса от Болоня“,
 - като взе предвид окончателния доклад на Международната конференция за финансиране на висшето образование, проведена на 8 и 9 септември 2011 г. в Ереван, Армения,
 - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 23 септември 2008 г. относно процеса от Болоня и мобилността на студентите,
 - като взе предвид своята резолюция от 31 март 2015 г. относно последващите действия във връзка с прилагането на процеса от Болоня,
 - като взе предвид споразуменията за асоцииране, подписани между Европейския съюз и правителствата на Грузия, Молдова и Украйна,
 - като взе предвид схемите за отпускане на стипендии „Еразъм +“ и „Еразъм Мундус“,
 - като взе предвид Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (CETS № 165, Лисабон, 11 април 1997 г.),
- A. като има предвид, че взаимното признаване на дипломите за висше образование между ЕС и държавите от Източното партньорство (ИП) все още е сложен и скъп процес, въпреки постигнатия напредък от процеса от Болоня и Европейското пространство за висше образование;
- Б. като има предвид, че за студенти от страните от ИП е трудно, а понякога и невъзможно квалификациите им да бъдат признати в някои държави — членки на ЕС, като понякога и студентите от ЕС са изправени пред сходни проблеми в страните от ИП;
- В. като има предвид, че пречките пред признаването на дипломите и квалификациите може да възпрепятстват насърчането на академичната и професионалната мобилност и културните връзки между двете страни, както и да спънат развитието на академичните изследвания и цялостния напредък в много области на науката в Европа;
- Г. като има предвид, че липсват договорености за равноправно третиране по отношение на признаването на професионалните квалификации за гражданите на страните от ИП/процеса от Болоня — ЕПВО, а това пречи на мнозина висококвалифицирани специалисти в редица регулирани области, като здравеопазване и социални дейности, образование, архитектура и строителство (напр. строителен инженеринг) и много други да повишават своите умения, като ги упражняват в рамките на ЕС, и по този начин да внасят ценни познания в родните си страни и да попълват недостига от висококвалифицирана работна ръка в държавите — членки на ЕС;
- Д. като има предвид, че в страните от ИП е налице силна нужда от развиването на повече ориентирани към научните изследвания институции, включително докторски образователни институции, с оглед да се предоставят повече възможности за кариера в научните изследвания за местните студенти;
- Е. като има предвид, че подходът за признаване на квалификациите се различава както в рамките на ЕС, така и между ЕС и страните от ИП, които са членове на процеса от Болоня и ЕПВО;
- Ж. като има предвид, че не съществува хармонизация на процеса за признаване на чуждестранните квалификации, нито има разходно ефективен механизъм за ответна информация в държавите, участващи в процеса от Болоня и ЕПВО;
- З. като има предвид, че в повече от две трети от участващите държави окончателните решения относно признаването на чуждестранните квалификации са отговорност на самите институции за висше образование;

- И. като има предвид, че все още съществуват опасения, свързани със справедливостта, прозрачността, отчетността и стандартите във връзка с редица висши учебни заведения в много от страните от ИП;
- Й. като има предвид, че корупцията, бюрокрацията, консерватизмът, несигурността и остарелите начини на мислене все още могат да бъдат срещнати в рамките на институциите за висше образование в страните от Източното партньорство, а понякога и в ЕС, и този проблем е необходимо да бъде разгледан и да му се противодейства;
- К. като има предвид, че Националният информационен център за академично признаване (ENIC/NARIC) е водещата мрежа, която предлага обмен на информация относно признаването и разработва инструменти за признаване на процедурите, политиките и практиките с потенциал да информира обществеността и партньорите и да подпомага страните членки и ключовите политически органи при разбирането на процеса на признаване, при същевременно засилване на привиждането в съответствие на националното законодателство и националните процедури с практиките на ЕС;
- Л. като има предвид, че университетите са пространства, които благоприятстват развитието на нови идеи и се основават на свободата на словото и мисълта в стремежа към академично развитие; като има предвид, че това може да влезе в противоречие с политически мотивиран натиск, което често излага студентите на тормоз и дори злоупотреби с правата на човека;
- М. като има предвид, че програмите по „Еразъм +“ са инструменти от ключово значение за модернизиране както на институциите за висше образование в ЕС, така и на тези в страните от Източното партньорство, като насърчават международното сътрудничество с институциите на ЕС и допринасят за реформата на висшето образование и по-голямата мобилност на студентите;

Общи принципи

1. потвърждава, че взаимно признатото качествено висше образование за студентите в ЕС и в държавите от Източното партньорство, както и взаимното признаване на професионалната квалификация за ключовите регулирани професии и пълното признаване на професионалния опит, придобит от двете страни, могат да бъдат от ключово значение за увеличаване и подобряване на социално-икономическите връзки между културите, насърчаването на мира, развитието, просперитета и стабилността;
2. приветства подписването на споразумения за асоцииране с три държави от Източното партньорство и очаква това развитие да окаже положително въздействие върху взаимното признаване на дипломите, квалификациите, уменията и професионалния опит; счита, че разработването на значими и дълготрайни средства за сътрудничество с останалите държави от Източното партньорство е ключов приоритет, като се гарантира продължаване на сътрудничеството по този и други въпроси; същевременно отбелязва, че споразуменията за асоцииране предоставят подобрени инструменти за комуникация и сътрудничество на държавно и парламентарно равнище и биха могли да послужат като основа за по-нататъшно сътрудничество, включително чрез създаване на национални информационни центрове за признаване, изпълнение на съвместна ЕС–ИП Европейска професионална карта (ЕПК), както и разработване на икономически ефективни механизми за предупреждение и информация чрез информационната система на вътрешния пазар (IMI) между ЕС и неговите източни партньори;
3. подчертава, че процесът от Болоня по никакъв начин не е еднопосочна система, но че, напротив, тя има за цел насърчаване на развитието на висшето образование и академичната мобилност между ЕС и страните от ИП, както и че участниците от двете страни се нуждаят от по-добър достъп до висши учебни заведения, признаване на дипломите, стипендиантски програми и пълно приемане в различните системи за висше образование, при условие че са изпълнени всички необходими академични критерии;
4. подчертава, че настоящото положение, при което продължаващите системни проблеми затрудняват много студенти и млади професионалисти от източните партньори при автоматичното признаване на техните дипломи или професионални квалификации в ЕС, създава значителни пречки за свободното движение на специалисти и развитието на добри отношения между двете страни;
5. отбелязва, че социално-икономическото развитие на страните от ИП може да бъде значително подоброено чрез наличието на дипломирани студенти, специалисти и предприемачи, които са придобили опит в чуждестранна среда, което, от своя страна, позволява появата на нови идеи и процеси и допринася за разпространението на ценности и ноу-хау, засилва местните университети, привлича доверието на чуждестранните инвеститори и помага за предотвратяване на стагнацията;
6. счита, че е налице силна необходимост да се обърне тенденцията на „изтичане на мозъци“ на талантиви млади хора от региона на Източното партньорство към западния свят, тъй като по този начин страните им се лишават от така необходимия експертен опит за подобряване на техните общества и за устойчиво развитие;

7. подчертава необходимостта всички страни, участващи в Източното партньорство, да гарантират, както чрез законодателството, така и на практика, пълен достъп до висше образование за всички, без да се допуска дискриминация въз основа на пол, религия, етнически произход или политически възгледи; отбелязва, че университетите са всеобщо признати като места за обучение и свободно слово и че насърчаването на високи академични постижения бива най-добре обслужвано чрез защитата на студентите от всички форми на преследване или тормоз;
8. счита, че Комисията следва да работи приоритетно със съответните академични, административни и правителствени органи и студентски организации или представители, за да се изгъкнат въпросите, които са предмет на загриженост сред студентите и специалистите от държавите от Източното партньорство, така че да бъдат идентифицирани специфичните проблеми, засягащи региона, и да бъдат намерени решения;
9. подчертава, че правителствата на държавите от ИП трябва да активизират усилията си за въвеждане на адекватни системи за контрол и осигуряване на качеството, като работят съвместно с университетите и националните органи, отговарящи за конкретни регулирани професии, така че да предлагат на своите граждани подходящи възможности да обогатят своя опит и своето обучение, включително и в ЕС;
10. отбелязва със загриженост, че все още се наблюдава трайна липса на равновесие между половете в някои области на обучение в страните от ИП и счита, че равният достъп на всички равнища и за двата пола, по-специално до висше образование, трябва да бъде активно насърчаван и стимулиран от целеви стипендии за повишаване на положителната дискриминация;
11. подчертава, че сега, че след като либерализирането на визовия режим бе постигнато за всички държави от Източното партньорство, с изключение на Беларус, повече студенти от региона вече са заинтересовани от продължаването на своето обучение в ЕС; ето защо настоятелно призовава институциите на ЕС да засилят преговорите с Беларус относно либерализирането на визовия режим с оглед насърчаването на мобилността сред студентите между ЕС и всички държави от Източното партньорство без изключение;
12. подчертава, че независимостта на университетите и тяхното пълно отделяне от държавата и политиката са основни и жизненоважни условия за една даваща резултати и съвместима с ЕС образователна система; подчертава, че финансирането на университетите на справедлива основа е необходима стъпка в тази посока и не би следвало да има нищо общо с държавата или политиката, а вместо това следва да бъде обвързано с нивото на успех, броя на студентите и академичните резултати;
13. призовава университетите в страните от ИП да адаптират предлаганите от тях форми на обучение към нуждите на пазара на труда;
14. насърчава университетите в ЕС и в държавите от ИП активно да търсят взаимно сътрудничество, обмен на опит и създаване на постоянни механизми за диалог с цел по-успешното генериране на промени в университетите от ИП;
15. признава важната роля на мрежата ENIC/NARIC в различните аспекти на академичното признаване и признаването на регламентираните и нерегламентираните професии и счита, че е необходимо да се засили по-нататъшното развитие на тази мрежа, включително чрез подпомагане на функционирането и повишаване на ролята на националните центрове в страните от ИП;

Дипломите за висше образование в рамките на процеса от Болоня

16. приветства факта, че всички страни от ИП са членове на Европейското пространство за висше образование и че въпреки различията в прилагането на принципите на процеса от Болоня, всички те се стремят към постигането на еднакви стандарти в областта на висшето образование с останалата част на ЕС (стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ЕПВП-ESG), както и че автоматичното и незабавно признаване на всички дипломи за висше образование следва да бъде основната цел в целия регион;
17. приветства решението на министерската конференция от 2015 г. за присъединяване на Беларус към ЕПВО, като вижда в това развитие доказателство за приобщаващия характер на процеса от Болоня; насърчава Беларус да приведе своята образователна система и практика в състояние на съвместимост с тези на останалите държави от ЕПВО;
18. счита, че инструментите на процеса от Болоня, по-специално Европейската квалификационна рамка (ЕКР) и Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS), понастоящем се прилагат правилно от държавите от Източното партньорство по отношение на съответните им национални квалификационни рамки (НКР) и националните системи за прехвърляне на кредити (NCTS), хармонизирани с инструментите на процеса от Болоня, както и че, макар да има още възможности за подобрене, критериите, които трябва да бъдат признати от органите от ЕС в рамките на европейското пространство на признаване (EAR) за автоматично признаване на университетските дипломи би следвало да доведат до ускорен и по-висок процент на признаване на дипломите на студентите от държавите от Източното партньорство;

19. подчертава необходимостта от подобряване на сътрудничеството между образователните институции в ЕС и страните от ИП с цел обмен на опит, тъй като в повечето държави признаването на чуждестранните дипломи за академични цели се извършва от тези институции;
20. признава, че равнището на държавните разходи за висше образование варира значително в отделните държави от Източното партньорство, както е и сред самите държави — членки на ЕС; въпреки това изразява съжаление относно факта, че в много държави от Източното партньорство и съседните им държави — членки на ЕС, процентът от БВП, изразходван за висше образование е сред най-ниските в европейското пространство за висше образование, което прави адекватното развитие в тази област трудно или невъзможно;
21. отбелязва, че структурата от три цикъла във висшето образование от процеса от Болоня (бакалавърска, магистърска и докторска степен), макар и да не се прилага по един и същи начин на цялата територия на Европейското пространство за висше образование, до голяма степен се спазва в страните от ИП, с изключение на проблемния факт, че съществува ясно изразена липса на достатъчен брой докторски образователни институции или достъпно финансиране за студенти в тези страни, което е основната причина, поради която повечето потенциални кандидати се стремят към докторски степени на друго място;
22. подчертава, че тъй като висшите учебни заведения са в голяма степен основните отговорни органи за контрола на критериите за качество и на процедурите за издаване на дипломи, в съответствие с принципите на процеса от Болоня и Лисабонската конвенция за признаване на квалификациите, е налице силна нужда от разработването на по-автономни и по-силни институции за висше образование в страните от ИП, и призовава Комисията и ЕСВД да разгледат начините за насърчаване на това развитие заедно с националните органи;
23. настоятелно призовава правителствата и парламентите на държавите от Източното партньорство и държавите — членки на ЕС, да работят за по-добро прилагане в националното законодателство на принципите на Лисабонската конвенция за признаване на квалификациите по отношение както на качеството на дипломите, издадени в националния контекст, така и на улесняването на автоматичното признаване на получените в чужбина квалификации;
24. изтъква, че наличието на „фабрики за дипломи“ и „фабрики за акредитации“, както и липсата на сравними, съвместими и съгласувани национални системи по отношение на прилагането на инструментите на процеса от Болоня и ЕПВО продължават да бъдат основните причини, поради които много органи в ЕС не могат автоматично да признават дипломите, издадени в страните от ИП;
25. призовава правителствата от двете страни да повишат усилията си за гарантиране на доверието в системата на висшето образование, по-специално чрез осигуряване на равни условия за прием и изпити и достъп до ресурси и съоръжения, както и равни права за стипендии, и най-важното, чрез гарантиране, че дипломи се издават само на тези студенти, които отговарят на всички изисквания и учебни резултати по ЕКР, необходими за съответната квалификация;
26. настоятелно призовава органите на ЕС, но също така и университетите, да проучат и установят пълноценни начини за подкрепа на студентите от Източното партньорство чрез увеличаване на броя и видимостта на целевите академични стипендии, насочени към студентите в страните от ИП, като се използват различните инструменти на Съюза, но и като се насърчават националните правителства, фондации и НПО да се погрижат за нуждите на студентите от страните от ИП, които в много случаи произхождат от среда в неравностойно икономическо положение и въпреки високите си академични постижения трудно достигат до обучение в ЕС поради финансови затруднения;
27. приветства активното участие на държавите от Източното партньорство в „Еразъм +“, както и факта, че бюджетният им капацитет за усвояване е много добър; поради това изразява съжаление, че наличното финансиране за ИП в рамките на тези програми за периода 2014 — 2020 г. остава приблизително равно на това от предишния финансов период;
28. счита, че за целта да се насърчава по-тясно сътрудничество е много важно да се увеличат финансовите средства, предоставяни по програмите за стипендии, каквато е „Еразъм +“, които да бъдат конкретно насочени към студентите от ИП и да имат специален раздел в рамките на схемите за финансиране на ЕС за този регион, който е от изключително стратегическо и културно значение за Съюза;

Професионални квалификации и професионален опит

29. счита, че взаимното признаване на професионалните квалификации е необходимо за обезпечаването на редица важни стъпки в развитието на двете страни по проекта за Източното партньорство, включително подобряване на временната мобилност за целите на професионалната специализация, което би разкрило възможности за гражданите на държавите от ИП да придобият нови умения, които могат да се използват за подобряване на професионалните им резултати у дома, но и за запълване на значими празнини в работната сила от двете страни;

30. отбелязва, че въпреки че професионалните квалификации са тясно свързани с подобряването на признаването на дипломите в рамките на процеса от Болоня, понастоящем не съществува специален документ, подобен на Директива 2013/55/ЕС, регулираща въпроса в рамките на ЕС, Европейското икономическо пространство и Швейцария, който да включва държавите от ИП; следователно насърчава нови инициативи, целящи да се даде едно истински континентално измерение на този приоритет;
 31. призовава Комисията и ЕСВЦ да проучат, съвместно с правителствата на държавите от ИП, възможността за създаване на нова рамка за европейската политика за съседство, така че да се разшири системата на Европейската професионална карта (ЕПК), като включи тези партньори; изразява надеждата си, че този инструмент ще доведе до възобновена и по-динамична професионална мобилност в Европа и съседните ѝ държави и ще спомогне за запълване на празнините в капацитета в различните професии, при взаимноизгодни положителни последиствия за всички страни;
 32. подчертава, че всяко сътрудничество в областта на взаимното признаване на професионалните квалификации следва да има за цел увеличаването на възможностите за специалистите от двете страни да подобрят своите умения, практика и мобилност, без да се застрашава наличността на работна ръка в страните от ИП, нито да се допуска нарушаване на равновесието в рамките на ЕС;
 33. призовава за разработването на единен подход при провеждането на процедури за признаване на професионалните квалификации за всички и насърчава правителствата на държавите от ИП да разработват и прилагат надеждни и прозрачни процедури за признаване на професионалните квалификации, на първо място за регламентирани професии;
 34. счита, че взаимното признаване на професионалния опит на квалифицираните работници е основен елемент в развитието на динамичния пазар на труда в Европа и че следва да се определят основни критерии, които да могат да бъдат споделени между държавите членки и други партньори с цел регистриране и измерване на значимия професионален опит на работниците;
 35. счита, че освен използването на критерии, свързани с качеството, прозрачността и почтеността, държавите — членки на ЕС, и държавите от Източното партньорство следва да гарантират, че националните органи в областта на професионалните квалификации, както и всички сдружения и федерации на работодателите, които се занимават с признаването на професионалния опит, полагат максимални усилия за избягване на всички форми на дискриминация на каквото и да било основание (пол, религия, етническа принадлежност или държава на произход, включително държавите от Източното партньорство);
 36. възлага на своите съпредседатели да предадат настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията, на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията, на Европейската служба за външна дейност, на правителствата и парламентите на държавите — членки на ЕС, и на страните от Източното партньорство.
-

РЕЗОЛЮЦИЯ ⁽¹⁾**на Парламентарната асамблея Евронест относно случая Надя Савченко**

(2016/C 193/05)

ПАРЛАМЕНТАРНАТА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ,

- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 30 април 2015 г. относно случая с Надя Савченко ⁽²⁾ и други предишни резолюции на Европейския парламент, които се отнасят до Надя Савченко,
 - като взе предвид резолюцията на Парламентарната асамблея Евронест от 17 март 2015 г. относно руската военна агресия срещу Украйна и неотложната необходимост от намирането на мирно разрешаване на конфликта,
 - като взе предвид изявлението на председателя на Европейския парламент Мартин Шулц от 17 март 2016 г.,
 - като взе предвид изявленията на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, г-жа Федерика Могерини, а именно изявленията от 7, 9 и 10 март 2016 г.,
 - като взе предвид „Пакета от мерки за прилагане на договореностите от Минск“ от 12 февруари 2015 г.,
 - като взе предвид Резолюция 2202 (2015) на Съвета за сигурност на ООН от 17 февруари 2015 г., с която се одобряват договореностите от Минск,
 - като взе предвид разпоредбите на международното хуманитарно право и по-специално третата Женевска конвенция от 12 август 1949 г. относно третирането на военнопленниците,
 - като взе предвид Резолюция 2034 (2015) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ),
- А. като има предвид, че ръководена от Русия въоръжена групировка е отвлякла Надя Савченко, украински военен пилот, на територията на Украйна и незаконно я е отвела в Русия, където тя е била задържана като „гост“ в хотел и лишена от всякакъв контакт със семейството си, като по-късно неоснователно е обвинена в убийство от местните органи;
- Б. като има предвид, че Надя Савченко, която е заслужил войник с чин лейтенант и е първата жена, записала се в Украинската военновъздушна академия, както и единствената жена войник, участвала в мироопазващите сили в Ирак, и която по свое желание е участвала в антитерористичната операция в източната част на Украйна;
- В. като има предвид, че Надя Савченко е избрана за член на Върховната рада на Украйна и е определена за представител на Украйна в Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) по време на своето лишаване от свобода; като има предвид, че Резолюция 2034 (2015) на ПАСЕ призова за незабавното ѝ освобождаване и за зачитане на парламентарния ѝ имунитет, включително от Руската федерация, която е член на Съвета на Европа;
- Г. като има предвид, че Руската федерация няма право да задържа, арестува, повдига обвинения или да води съдебен процес срещу граждани на Украйна за предполагаеми престъпления, извършени на територията на Украйна;
- Д. като има предвид, че държавната прокуратура периодично променя своята обосновка по отношение на линията на обвинението и че на два пъти произнасянето на окончателната присъда беше неочаквано отложено;
- Е. като има предвид, че въпреки влошеното здравословно състояние на Надя Савченко, нито на лекари, нито на майка ѝ е било разрешено да я посетят; като има предвид, че лекари от Украйна и членове на украинския парламент се сблъскват със сериозни пречки при опитите си да преминат границата;
- Ж. като има предвид, че Надя Савченко е поканена като почетен гост във Форум на жените на Парламентарната асамблея Евронест;

⁽¹⁾ Приета на 22 март 2016 г. в Брюксел, Белгия.⁽²⁾ Приети текстове, P8_TA(2015)0186.

1. осъжда Руската федерация за отвлечането и незаконното прехвърляне на Надя Савченко от територията на Украйна в Русия и за задържането ѝ в място за лишаване от свобода в продължение на почти две години;
 2. отправя искане към Руската федерация за незабавно и безусловно освобождаване на Надя Савченко;
 3. призовава Руската федерация да спазва изцяло договореностите от Минск; припомня, че съгласно договореностите от Минск Русия поема задължение за размяна на всички незаконно задържани лица; следователно счита, че Русия няма правно основание, нито компетентност за предприемане на правни действия срещу гражданин на Украйна, особено в случая на г-жа Савченко, която е била отвлечена и лишена от свобода по изфабрикувани обвинения за предполагаеми престъпления, извършени в Украйна;
 4. изразява становище, че задържането на Надя Савченко като военнопленник в руски затвор е нарушение на Женевската конвенция от 1949 г.;
 5. припомня на Русия международното ѝ задължение да зачита имунитета на членовете на ПАСЕ;
 6. припомня, че Руската федерация носи пълна отговорност за здравето и благосъстоянието на Надя Савченко; настоятелно призовава руските органи да позволят на украински лекарите да я посетят;
 7. настоятелно призовава Руската федерация да действа в съответствие със своите международни задължения и да освободи Надя Савченко, г-н Сенцов, г-н Колченко и други украински граждани, и незабавно да гарантира тяхното безопасно завръщане в Украйна; настоятелно призовава руските съдебни и правоприлагащи органи в бъдеще да изпълняват задълженията си по безпристрастен и независим начин;
 8. настоятелно призовава ЕС да изготви списък на лицата, отговорни за незаконното задържане на Надя Савченко, спрямо които ще бъдат приложени ограничителни мерки на ЕС;
 9. възлага на своите съпредседатели да предадат настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Европейската служба за външна дейност, на правителствата и парламентите на държавите — членки на ЕС и на правителствата и парламентите на държавите от Източното партньорство.
-

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG